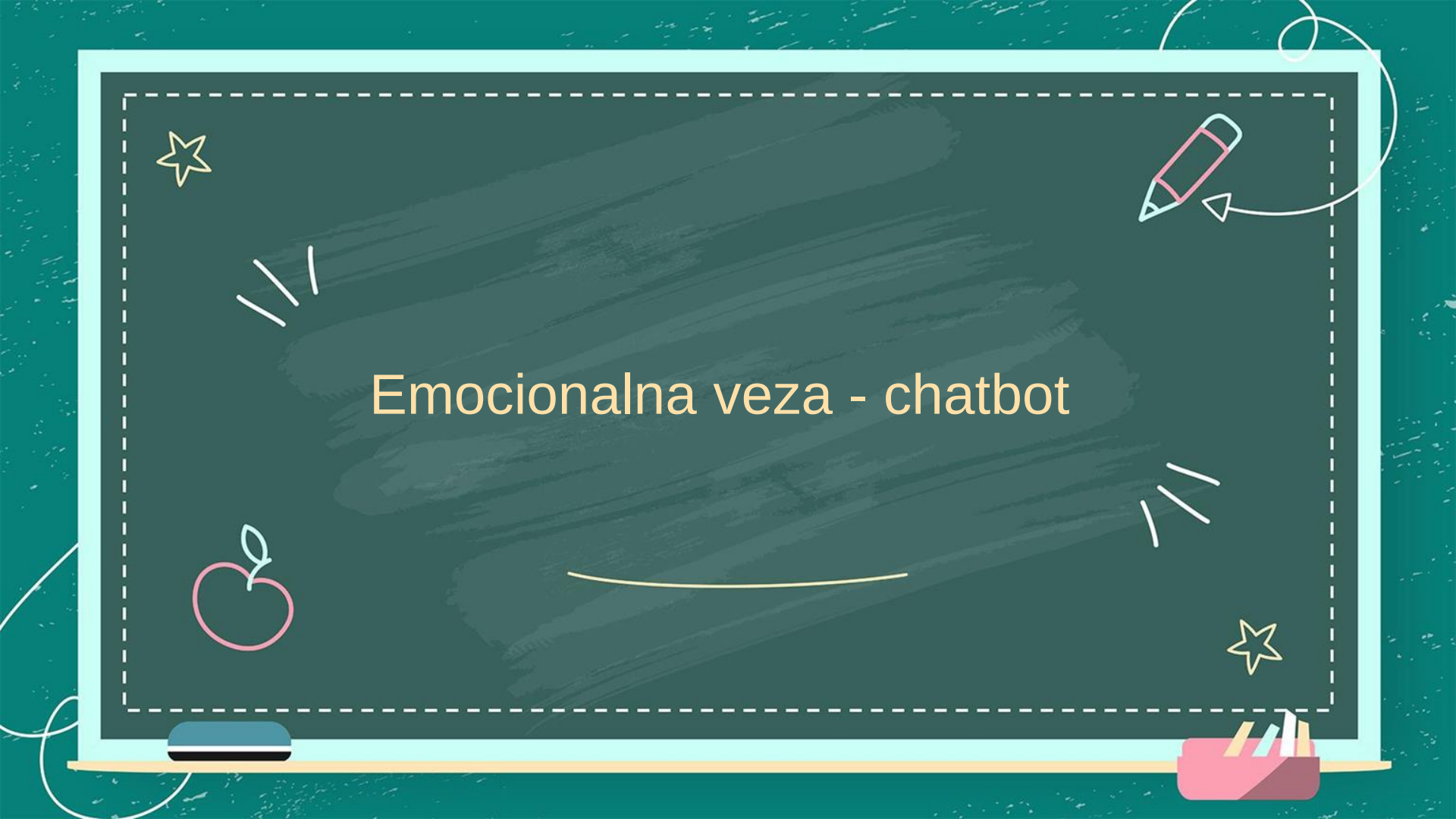

Emocionalna veza - chatbot

Što je chatbot?

- Chatbot je računalni program koji koristi umjetnu inteligenciju za komunikaciju
- Komunicira putem pisanih poruka ili glasa
- Sposoban je prilagoditi se zahtjevima korisnika
- Može pružati informacije i savjete

Kako chatbotovi funkcioniraju?

- Analiziraju tekst korisnika pomoću naprednih tehnologija
- Koriste obradu prirodnog jezika
- Tumače upite i zahtjeve
- Pružaju najprikladnije odgovore

Zanimljivost o Elizi:

ELIZA

****ELIZA**** je bio jedan od prvih računalnih programa za obradu prirodnog jezika, kojeg je 1966. godine razvio Joseph Weizenbaum na MIT-u. Najpoznatiji "scenarij" za Elizu bio je ****DOCTOR****, gdje je program simulirao razgovor s Rogerian psihoterapeutom (psihijatrom koji uglavnom postavlja pitanja i parafrazira odgovore korisnika).

Mnogi korisnici su, iako su znali da razgovaraju s računalnim programom, razvili emocionalnu vezu s Elizom. Neki su čak tražili privatnost tijekom razgovora, kao da je Eliza stvarna osoba! To je iznenadilo i samog Weizenbauma, koji je želio pokazati ograničenja strojeva, a ne njihovu "inteligenciju".

ELIZA

- Eliza je radila tako da je prepoznavala ključne riječi u korisnikovim rečenicama i odgovarala jednostavnim, često generičkim frazama poput:
 - - "Zašto mislite da ____?"
 - - "Recite mi više o tome."
 - - "Osjećate li se često tako?"
 - Ovaj pristup je bio toliko uvjerljiv da je postao temelj za kasnije chatbotove i inspiracija za razvoj umjetne inteligencije u komunikaciji.
-

ELIZA

Evo primjera tipičnog razgovora između korisnika i Elize, iz vremena kada je program bio popularan:

****Korisnik:****

Moji roditelji me brinu.

****Eliza:****

Recite mi više o vašoj obitelji.

****Korisnik:****

Moj otac je strog.

****Eliza:****

Kako se osjećate zbog toga što je vaš otac strog?

ELIZA

Evo primjera tipičnog razgovora između korisnika i Elize, iz vremena kada je program bio popularan:

****Korisnik:****

Nervozan sam zbog škole.

****Eliza:****

Zašto ste nervozni zbog škole?

****Korisnik:****

Ne znam, jednostavno jesam.

****Eliza:****

Možete li mi reći više o tome?

Eliza je često odgovarala pitanjima ili parafrazirala korisnikove rečenice, čime je poticala korisnika da nastavi razgovor, baš kao Rogerian psihoterapeut.

Aktivnost: S kim razgovaram?

- Razmislite o svojim dosadašnjim iskustvima s chatbotovima
- Podijelite primjere korištenja chatbotova

Emocije i chatbotovi

- Chatbotovi mogu izražavati emocije, ali ih ne razumiju
 - Ne mogu osjetiti prave emocije
 - Mogu prepoznati emocionalne znakove u tekstu
 - Razlikuju se od komunikacije sa stvarnom osobom
-
- SOPHIA ROBOT
 - https://www.youtube.com/watch?v=bJjXq6Pj0_c

Mogućnosti chatbotova

- Dostupni u bilo kojem trenutku
- Mogu pomoći u rješavanju zadataka
- Pružaju brze informacije
- Imaju ograničenja u razumijevanju emocija

Kritičko razmišljanje

- Kada su chatbotovi korisni?
- Kada treba razgovarati s osobom?
- Prednosti chatbotova
- Nedostaci chatbotova

Kritičko razmišljanje

- Emocionalna ovisnost o chatbotovima potvrđena je kroz stručne izvore i istraživanja koja ukazuju na rastuću pojavu vezivanja korisnika za virtualne agente, posebno kod osoba koje su društveno izolirane ili usamljenije
- Istraživanje MIT Media Lab i OpenAI-a pokazalo je kako korisnici koji ChatGPT koriste često i dugotrajno razvijaju simptome slične klasičnoj ovisnosti: opsesivno korištenje, povlačenje, gubitak kontrole te promjene raspoloženja izazvane razgovorima s chatbotom.

Kritičko razmišljanje

- Znanstveni radovi upozoravaju da dugotrajna ovisnost o chatbotovima može stvoriti iluziju povezanosti koja nije zamjena za stvarne ljudske veze, s povećanim rizikom od socijalne izolacije.
- Stručnjaci ističu da pretjerano oslanjanje na AI chatbotove za emocionalnu podršku može smanjiti sposobnost pojedinca za emocionalnu regulaciju u stvarnim odnosima.
- Korisnici skloni usamljenosti češće stvaraju emotivne veze s chatbotovima, razlog tome je percepcija chatbota kao “prijatelja” koji nudi empatiju i podršku, iako algoritam zapravo ne može uzvratiti istinske emocije.

Sigurna upotreba chatbotova

- Uvijek provjeravaj informacije
- Ne dijeli osobne podatke
- Budi svjestan ograničenja
- Koristi kritičko razmišljanje
- Konzultiraj odrasle osobe

